

Samice kriticky ohroženého sokola se usadila na komíně teplárny. Najde partnera?

ČESKÉ BUDĚJOVICE, 4. července 2017

Po půl roce od instalace speciální hliníkové budky pro hnízdění sokola stěhovavého na komíně výtopny Vráto českobudějovické teplárny, se v ní objevil první obyvatel. Tedy obyvatelka. Jde totiž o samici tohoto chráněného dravce, která se nově objevila v Českých Budějovicích.

„Máme z toho radost. Ani ornitologové, s nimiž spolupracujeme, nečekali, že by se zde tito ptáci usadili tak rychle. Vždyť jsme budku ve stodvacetimetrové výšce instalovali vloni 29. prosince, kdy to umožnilo počasí,“ vysvětluje Bohdana Kollerová, z útvaru komunikace a marketingu teplárny.

Minikamera, sledující budku, zaznamenala první pobyt kriticky ohroženého ptáka v pátek 23. června. Od té doby je patrné, že se na nové místo stále opakovaně vrací. Teprve čas ale ukáže, zda půjde také o trvalejší usazení. Zahnízdění by byl obrovský úspěch.

Ornitologové prostředí kolem výtopny označili za velmi vhodné. Je zde klid i dostatek potravy, tedy hlavně holubů. Proto věří, že sem může doletět i sameček ze sokolí populace ve vzdálenějším okolí. „Na Šumavě je už osm párů, úspěšně hnízdí i v Plzni a stále se šíří na východ. Podle mě je to jen otázkou času,“ říká ornitolog Václav Beran. Právě on vytipoval komín českobudějovické teplárny jako vhodný pro hnízdění a dodal speciální budku.

Teplárna České Budějovice se tak připojila k projektu obecně prospěšné společnosti ALKA Wildlife, která se vyhledáváním vhodných míst pro sokoly zabývá a zajišťuje celorepublikový monitoring hnízdící populace.

„Jsem přesvědčen, že sokoli v Budějovicích mohou brzy zahnízt. Podmínky i díky teplárně pro to mají víc než vhodné. Na řadě objektů nás sokoli překvapili a objevili se prakticky hned po instalaci budky, i když jsme tam o nich předtím nevěděli,“ dodal Václav Beran, zoolog a kurátor sbírky zoologie Muzea města Ústí

nad Labem, který se záchraně sokola stěhovavého věnuje řadu let.

Sokol stěhovavý hnízdí na stavbách nejčastěji ve výškách nad 50 metrů a k tomu jsou ochozy teplárenských komínů ideální. Na nich se zároveň snižuje riziko, že hnízdiště napadnou predátoři, jak je ve volné přírodě běžné. Ve městech navíc dravci nacházejí dostatek potravy, hlavně holuby. Tím pomáhají přirozené rovnováze ptáčích populace. Lokalita také nabízí klid pro hnízdění. Paradoxně větší než ve skalních hnízdištích, kde se pohybují horolezci nebo turisté. Průmyslové zóny měst se proto ukazují jako vhodné a především bezpečné hnízdní lokality s téměř stoprocentní šancí na odchov mláďat.

V minulosti u nás sokol hnízdil na vhodných skalách, v 60. letech ale vyhynul, když se v zemědělství rozšířila chemická ochrana rostlin. Skalní páry se opět objevují od roku 1990. První sokoli osídlující lidské stavby přilétli do Čech z Německa okolo roku 2006 a od té doby se rozšířili do celé západní části republiky. Na průmyslových stavbách hnízdí od roku 2010. V roce 2015 ornitologové v Česku registrovali 82 párů těchto vzácných dravců. I když se v posledních letech díky společné snaze evropských zemí jejich populace postupně obnovuje, sokol stěhovaný patří stále mezi kriticky ohrožený druh.

Veřejnost má možnost sokolí budku na komíně českobudějovické teplárny ve Výtopně Vráto sledovat na <http://www.teplarna-cb.cz/hnizdo/img.php>

Majoritním akcionářem společnosti Teplárna České Budějovice, a.s. je s 99,55 % akcií město České Budějovice.